

Петрашук А. О., магістр політичних наук, Варшавський університет, Інститут політичних наук (Польща, Варшава), anatoly.petrashchuk@gmail.com

Підвищення історичних проблем польсько-українських відносин на 2015–2017 роки

Проаналізовано відносини України і Польщі в контексті загострення «волинської проблеми». Було визначено причини погіршення відносин і можливі наслідки даного процесу. В висновках пропонується ряд заходів, направлених на нормалізацію двосторонніх відносин. За результатами дослідження було встановлено, що «волинський конфлікт» не має потенціалу до радикальної зміни сутності польсько-українських відносин.

Ключові слова: Польща і Україна, історичні проблеми, націоналізм, Волинський конфлікт, євроінтеграція.

* * *

УДК 329.055.4(477)«2014/2018»

Рудень Д. М.,

кандидат політичних наук, старший викладач кафедри історії і політології, Національний університет біоресурсів і природокористування України (Україна, Київ), den.rudeny@gmail.com

Севастьянов О. В.,

кандидат історичних наук, доцент кафедри історії і політології, Національний університет біоресурсів і природокористування України (Україна, Київ), spu.crimea@gmail.com

**СОЦІАЛІСТИЧНА ПАРТІЯ УКРАЇНИ
В ПОЛІТИЧНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ (2014–2018 рр.):
ВІД КОНФЛІКТУ ЛІДЕРСТВА ДО ЗАГРОЗИ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ
ДЕГРАДАЦІЇ**

Проаналізована діяльність Соціалістичної партії України в період 2014–2018 років. Встановлено, що в СПУ поглибилася внутрішньопартійна криза, спричинена юридичними колізіями та протидією груп впливу на партійний актив. Також Соціалістична партія України штучно позбулася права учасника виборчого процесу. Незважаючи на наявні кризові явища, СПУ залишається одним з активних учасників руху з об'єднання лівих і лівоцентристських партій. Загрозою ліквідації партії стало неподання звітності про майно, доходи, видатки та зобов'язання фінансового характеру.

Ключові слова: Соціалістична партія України, лівий рух України, політичне лідерство.

Існування, розвиток та практика діяльності політичних сил та рухів лівого та лівоцентристського спрямування в сучасній політичній системі України набули безперечних кризових явищ. За останнє десятиріччя (із часу дострокових парламентських виборів 2007 р.) відбулося вибування основних представників соціалістичної ідеології із переліку учасників активного політичного процесу та впливових політичних партій. Це сталося внаслідок програшу дострокових парламентських виборів 2007 р. Соціалістичною партією України (СПУ; отримала 2,86% голосів виборців при необхідних 3% голосів для формування фракції у Верховній Раді (ВР) України), помітного зниження результату ще однієї політичної сили лівого спектру – Прогресивної соціалістичної партії України (ПСПУ, отримала 1,32% голосів) [1].

Важливо відмітити події, які відбувалися в лівому спектрі політичної системи протягом 2007–2014 рр. Представництво лівого руху України в парламенті було забезпечено тільки фракцією Комуністичної партії України (КПУ; 27 та 33 мандати відповідно у скликаннях 2007–2012 та 2012–2014 рр.). Але непринципова

політична позиція КПУ з головних питань соціально-економічного та політичного розвитку держави, яка протирічила програмним та ідеологічним засадам, офіційна та опосередкована участь представників цієї партії в роботі урядів Ю. Тимошенко та М. Азарова, підтримка кандидатури в президенти В. Януковича та співпраця з «Партією регіонів» знівелювали політичний імідж та авторитет керівництва КПУ і комуністичної ідеї в українському суспільстві.

Події Євромайдану та усунення від влади режиму В. Януковича продемонстрували вмонтованість КПУ в систему олігархічної влади та підірвали довіру до партії серед значної кількості виборців. Окрім того, анексія Криму Російською Федерацією та військова підтримка з її боку самопроголошених республік на території Донецької та Луганської областей зумовили зменшення кількості виборців, серед яких КПУ мала значну підтримку. Ці обставини, а також початок процесу прийняття та впровадження в дію законодавства про декомунізацію призвели до втрати КПУ парламентського представництва, не зважаючи на її участь в дострокових виборах 2014 р. (отримала 3,88% голосів при необхідних 5%) [2]. А вже 2015 року, внаслідок рішення суду, діяльність КПУ та розповсюдження комуністичної ідеології було офіційно заборонено [3].

Слід також зазначити, що діяльність інших лівих та лівоцентристських сил України – СПУ, партії «Справедливість», ПСПУ, СДП, СДПУ, СДПУ (о), партій «Соціалісти», «Союз лівих сил» тощо проходить поза межами активного політичного процесу та при фрагментарному представництві цих політсил у Верховній Раді. Фактично тільки СПУ взяла повноцінну участь в президентських виборах 2010 р. (кандидат від партії О. Мороз набрав 0,38% голосів) та парламентських виборах 2012 р. (список партії на чолі із П. Устенком набрав 0,45% підтримки) [4; 5]. Стан та перспективи розвитку лівого руху в Україні вичерпно викладений на цей час у наукових працях Д. Рудня [6; 7; 8]. В них констатована не тільки загальна криза цілого ідеологічного напрямку, але й відсутність конкретних дій щодо реформування чи перебудови відповідних політичних сил. Саме тому аналіз перебігу існування та політичної практики лівих та лівоцентристських політичних сил України у сьогоденні вбачається *актуальним* для дослідження.

Наявність відповідних інформаційних приводів дає змогу зробити висновок, що найбільш активно в публічному політичному процесі залишається СПУ, яка має також і статус найстарішої лівоцентристської політсили України. Отже, *метою* статті є аналіз внутрішньої активності та процесів всередині СПУ як відображення головних тенденцій розвитку лівого та лівоцентристського руху в Україні протягом 2014–2018 рр.

Події Євромайдану та усунення режиму В. Януковича від влади в лютому 2014 р. змусили керівництво СПУ приймати рішення щодо стратегії партійної діяльності в нових політичних умовах. Партія взяла участь у позачергових президентських виборах 25 травня 2014 р., оголосивши про підтримку кандидатури самовисуванки, лікаря О. Богомолець, яка, до речі, офіційно її не прийняла [9]. Тобто можна констатувати, що це політичне рішення мало формальний характер (у підсумку кандидат набрала

1,9% голосів виборців). Повноваження керівників СПУ на той час були зосереджені у «трикутнику» Лідера СПУ П. Устенка, Голови партії, народного депутата України М. Рудьковського (був обраний як самовисуванець 2012 р. в одномандатному окрузі в Чернігівській області, до середини листопада 2013 р. входив до складу фракції «Партії регіонів» у Верховній Раді) та Голови Теоретичної ради СПУ, засновника партії О. Мороза. Навесні 2014 р. СПУ висувала ідею проведення референдуму щодо змін до Конституції під гаслом «За народну Конституцію!», втім цей проект не був реалізований.

На засіданні Політради СПУ 23 травня 2014 р. було прийнято рішення про скликання позачергового звітно-виборчого з'їзду СПУ, яке було ухвалено одностайно [10]. Але 21 червня 2014 р. на скликаному з'їзді П. Устенко був позбавлений повноважень Лідера СПУ, ця посада була ліквідована та викреслена із Статуту СПУ, а усі керівні посади обійняв М. Рудьковський. П. Устенко та його прибічники охарактеризували такі дії як «спробу рейдерського захоплення» СПУ з боку М. Рудьковського, а фундатор партії О. Мороз заявив про свій вихід із її лав [11]. З кінця червня 2014 р. припинив свою роботу офіційний сайт СПУ spu.in.ua, що перебував під контролем П. Устенка. Відтак, саме з подій та рішень ХХ позачергового з'їзду СПУ 21 червня 2014 р. починається новий етап в діяльності цієї політичної сили.

З літа 2014 р. фактично утворюються два керівні центри СПУ: один під проводом П. Устенка, в розпорядженні якого залишаються оригінали Статуту та печатки СПУ, інший – на чолі із М. Рудьковським, якого підтримала переважна більшість перших секретарів обласних комітетів партії, серед яких ветерани партії та колишні народні депутати України М. Садовий, С. Бульба, В. Сільченко, що згодом обійняли посади заступників Голови СПУ при М. Рудьковському. Внаслідок юридичного конфлікту СПУ не змогла взяти участь в позачергових парламентських виборах 26 жовтня 2014 р., жодне із представлених рішень керівних органів СПУ не було визнане Міністерством юстиції України та Центральною виборчою комісією як правомочне. Відтак, керівники обох частин СПУ брали участь в виборах як самовисуванці в одномандатних округах, але зазнали поразки (М. Рудьковський отримав 20% голосів та другий результат в 210 виборчому окрузі, П. Устенко – 6,63% голосів та шостий результат в 208 виборчому окрузі, обидва – у Чернігівській області) [12; 13] та втратили представництво у Верховній Раді.

У січні 2015 р. Окружний адміністративний суд м. Києва постановив визнати протиправною відмову Державної реєстраційної служби України у зміні відомостей про керівництво СПУ та реєстрації змін до Статуту партії, ухвалених 21 червня 2014 р., вставши на бік М. Рудьковського у суперечці. Але прибічниками П. Устенка на це рішення суду була подана апеляція, яка була відкликана із суду згідно із заявою самого П. Устенка, що мав оригінал печатки СПУ, який заявив, що СПУ не має претензій до Державної реєстраційної служби України. Фактично, до кінця літа 2015 р. була наявною ситуація, коли обидві частини СПУ існували окремо, не визнаючи легітимності існування суперників: прибічники М. Рудьковського контролювали центральний офіс СПУ у Києві та більшість обласних організацій партії, прибічники П. Устенка – оригінали

Статуту (в редакції до змін, внесених 21 червня 2014 р.) та печатки партії.

1 серпня 2015 р. в Києві був проведений II етап ХХ з'їзду СПУ, в якому, за інформацією організаторів, взяли участь представники усіх регіональних організацій партії, окрім Кримської, Севастопольської, Одеської та Хмельницької. На цьому засіданні Головою партії був обраний колишній народний депутат України 4–5 скликань, професор М. Садовий, його заступниками – С. Бульба, В. Сільченко, П. Тігунов, головою Центральної контрольної комісії став М. Дімонт. Такі кадрові новації свідчили про відхід М. Рудьковського від безпосередньої участі в керівництві партією та його зосереджені на веденні бізнесової діяльності за кордоном та частково в Україні. Нові керівники партії оголосили про намір взяти участь у виборах до органів місцевого самоврядування в жовтні 2015 р. для чого було необхідно внести існуючі в юридичний статус керівництва СПУ [14; 15]. Із кінця серпня 2015 р. почав роботу сайт socparty.com.ua, який був оголошений офіційним інтернет-представництвом партії. Але протягом серпня 2015 р. Міністерство юстиції України та Державна реєстраційна служба України відповідні зміни не внесли та не зареєстрували нову редакцію Статуту, що змінювався під час етапів ХХ з'їзду СПУ 21 червня 2014 р. та 1 серпня 2015 р.

12 вересня 2015 р. відбувся III етап ХХ з'їзду СПУ під головуванням М. Садового, на якому була прийнята низка звернень до Міністерства юстиції та Центральної виборчої комісії із проханням та вимогами щодо усунення перешкод із перереєстрації статутних документів та відомостей про керівництво СПУ [16; 17]. Проте ніякої реакції Міністерства юстиції на ці звернення не було, та 20 вересня 2015 р. ЦВК своїм рішенням відмовила СПУ під головуванням М. Садового в участі у виборах до органів місцевого самоврядування 25 жовтня 2015 р. [18; 19].

Такі дії Міністерства юстиції сформували підґрунтя для висування претензій та звинувачень із боку СПУ під керівництвом М. Садового у зацікавленості Міністерства або у забороні діяльності СПУ (з огляду на появу правового висновку Міністерства про невідповідність символіки СПУ вимогам закону про декомунізацію та одночасне – невизнання рішення з'їзду СПУ від 1 серпня 2015 р. при зміні символіки якраз згідно із вищезгаданим законом), або – в зацікавленості Міністерства у продовженні перебування П. Устенка на чолі СПУ за офіційними документами в політичних цілях, у тому числі – інших політичних партій та формувань. З цього приводу М. Садовим та керівними органами СПУ були прийняті декілька заяв, але вони не спричинили за собою ніякої реакції [20; 21; 22]. Паралельно продовжувався розгляд питання легітимності керівних органів СПУ в судовому порядку.

29 листопада 2016 р. колегія Вищого адміністративного суду України розглянула касаційну скаргу Полтавської обласної організації СПУ та відновила дію рішення суду від 22 січня 2015 р., що зобов'язував Державну реєстраційну службу України зареєструвати зміну керівництва партії та Статуту СПУ. Відтак, в судовому порядку були визнані рішення I–III етапів ХХ з'їзду СПУ 2014–2015 рр. під керівництвом М. Рудьковського та М. Садового [23].

Це судове рішення надало нового імпульсу внутрішньопартійному конфлікту. 10 грудня відбулося

засідання Політвиконкому СПУ під керівництвом П. Устенка. Фактично, це було перше засідання керівного органу цієї частини СПУ, про яке було публічно повідомлено через сайт sru.in.ua із червня 2014 р. У грудні 2016 р. відновлює стабільну роботу цей сайт СПУ в мережі Інтернет. Політвиконком на чолі із П. Устенком прийняв рішення про початок процедури перереєстрації членів СПУ для чого була розроблена спеціальна інструкція. Ознайомлення із цими документами, що оприлюднені партійним сайтом, викликає питання щодо обізнаності їх авторів із Статутом СПУ в будь-якій редакції, адже, наприклад рішення про проведення перереєстрації підписане П. Устенком як «Головою Політвиконкому СПУ», а така посада в партії – Статутом не передбачена [24; 25]. Втім, підсумки цієї акції керівництва СПУ на чолі із П. Устенком, громадськості оголошені ніяким чином не були.

17 грудня 2016 р. відбувається засідання ХХІ з'їзду СПУ під керівництвом М. Садового. Згідно його рішень, враховуючи невизначеність щодо впровадження в дію рішень ХХ з'їзду СПУ щодо змін Статуту партії, прийнятих протягом 2014–2015 рр., були здійснені нові кадрові призначення згідно із нормами Статуту, що мав дію на момент проведення з'їзду – тобто Лідером СПУ був обраний колишній народний депутат України від БЮТ В. Левцун, Головою ЦКК – екс-нардеп І. Мусяк, Головою СПУ був переобраний М. Садовий [26]. Звичайно, ці дії керівництва СПУ на чолі із М. Садовим можна вважати прикладом політичної «страховки», адже в ситуації будь-якого рішення суду, ця частина партії могла подати до Державної реєстраційної служби документи та рішення, що відповідали обом редакціям Статуту.

18 березня 2017 р. відбувся з'їзд СПУ під керівництвом П. Устенка, втім, в інформаційному повідомленні про цю подію на партійному сайті, нумерації заходу вказано не було. До речі, можна зауважити й те, що саме повідомлення про захід, що відбувся 18 березня, було розміщене на сайті sru.in.ua тільки 10 квітня. Рішення, що були прийняті з'їздом під керівництвом П. Устенка стосувалися кадрових питань: так, одночасно Головою та Лідером СПУ був обраний П. Устенко, також був оновлений склад секретарів Політради, Політради та ЦКК цієї частини СПУ. Також із СПУ були виключені М. Садовий, С. Бульба, В. Сільченко та С. Малиновський, що є керівниками іншої частини партії та не визнають легітимності П. Устенка [27].

Проміжний підсумок внутрішньому конфліктові всередині СПУ підбило рішення колегії Вищого адміністративного суду України від 13 червня 2017 р., що задовільнив касаційні скарги Полтавської та Кіровоградської обласних організацій СПУ та членів СПУ В. Сільченка та С. Юрчика та зобов'язав Державну реєстраційну службу України як внести зміни в відомості про керівництво СПУ, так і зареєструвати Статут СПУ в новій редакції [28]. Але і це рішення суду було проігнороване Державною реєстраційною службою та Міністерством юстиції України.

Проте 8 липня 2017 р. в Києві була проведена «друга частина з'їзду» СПУ під головуванням П. Устенка. Враховуючи, що в інформаційних повідомленнях про засідання 18 березня зазначалося, що з'їзд черговий, подив викликає позначення зібрання 8 липня як позачергового. Втім, цей захід знову зайнявся рішенням

кадрових питань: Головою СПУ був обраний І. Кива, який обіймав певний час посаду радника міністра внутрішніх справ А. Авакова, а до того перебував на службі в органах МВС [29]. Слід зазначити, що інформації щодо партійного стажу І. Киви в СПУ, як і про його участь в політичному житті в лавах СПУ, до цього моменту зафіксовано не було. Вже 19 липня 2017 р. відповідні зміни в відомості про керівні органи СПУ були внесені Державною реєстраційною службою України [30].

Такі дії СПУ під керівництвом П. Устенка, а також зв'язок І. Киви із А. Аваковим надали аргументи для тверджень представників СПУ під керівництвом М. Садового про спробу «рейдерського захоплення партії» саме з боку А. Авакова та при посередництві Міністерства юстиції України, що очолює однопартієць А. Авакова П. Петренко з партії «Народний фронт». Втім, такі заяви носять суто політичний та декларативний характер [31].

У відповідь на дії П. Устенка, СПУ під керівництвом М. Садового уклала угоду про спільні дії із Соціал-демократичною партією народного депутата України С. Капліна (обраний по мажоритарному округу в Полтавській області, входить во фракцію «Блок Петра Порошенка»). Протягом серпня–вересня 2017 р. М. Садовий та С. Каплін здійснили тур всіма областями України, під час якого пропагували ідею об'єднання усіх лівоцентристських сил навколо СПУ та проведення відповідного об'єднаною форуму за участю профспілок. У підсумку, 30 вересня 2017 р. такої з'їзд під назвою «Всеукраїнський з'їзд соціалістів, соціал-демократів та профспілок» відбувся у Києві. На ньому було оголошено, що того ж дня вранці відбувся з'їзд СПУ під керівництвом М. Садового, на якому С. Каплін був обраний Головою СПУ, а М. Садовий – 1-м заступником голови СПУ. Зважаючи на повноваження С. Капліна як народного депутата України, можна вважати, що таким чином партія повернула собі представництво в Верховній Раді України. Також з'їзд прийняв рішення про об'єднання зусиль СПУ, СДП, Партії пенсіонерів України, партії «Блок лівих сил України» (що підтримувалася М. Рудьковським), створення блоку «За простих людей» та висування кандидатури С. Капліна на президентських виборах 2019 р. [32]. У відповідь на це, про своє висування у президенти заявив І. Кива. Спілкування між політиками проходило у взаємних звинуваченнях та образливих визначеннях щодо один одного.

Проте, протягом січня 2018 р. відбулося засідання Політвиконкому СПУ під головуванням П. Устенка під час якого І. Киви було вказано на неприпустимість одноосібного прийняття політичних рішень та дискредитації однопартійців, однак, не пояснювалися причини таких зауважень. 27 січня 2018 р. відбулося позачергове засідання Політради та ЦКК СПУ під провідом П. Устенка, який вів його як Лідер партії. На цьому зібранні за спробу рейдерського захоплення партії та використання посади Голови СПУ у власних цілях І. Кива був усунений від виконання обов'язків Голови та виключений із лав партії [33]. Втім, Статут СПУ не передбачає таких повноважень у Політраді партії, таке рішення уповноважений приймати з'їзд СПУ. І. Кива це рішення не визнав та звернув увагу ЗМІ на наявність в нього усіх документів від Міністерства юстиції України, за якими він є одноосібним та легітимним керівником

СПУ. 3 28 січня 2018 року сайт spu.in.ua знову припинив свою роботу. У коментарі для ЗМІ П. Устенко зауважив, що партія під його керуванням була готова взяти участь у «Об'єднувальному з'їзді соціалістів, соціал-демократів та профспілок», що проводився за ініціативи народного депутата С. Капліна, його частини СПУ та СДП 28 січня 2018 р., але дії І. Киви носять усі ознаки рейдерського захоплення партії, а Міністерство юстиції України 24 січня 2018 р. нібито навмисно вилучило усі дані про керівний склад СПУ, окрім І. Киви, із відповідних реєстрів [34]. Головним же підсумком з'їзду 28 січня 2018 р. стало розширення блоку «За простих людей», утвореного СПУ С. Капліна та СДП за рахунок приєднання до нього Партії зелених України та Робітничої партії [35].

У відповідь на ці дії І. Кива провів 4 лютого 2018 захід, що оголосив «другим етапом чергового з'їзду СПУ», головними рішеннями якого стало внесення змін до Статуту СПУ, що підсилювали повноваження Голови партії та впровадження мораторію на проведення будь-яких зборів на усіх партійних рівнях, метою чого було встановлення «порядку і дисципліни у лавах СПУ» [36]. Із середини березня 2018 р. почав роботу сайт socpartia.com, що є офіційним представництвом СПУ під керівництвом І. Киви. 25 березня 2018 р. був проведений новий захід під назвою «з'їзд СПУ» під головуванням І. Киви. На ньому була прийнята нова програма СПУ, головною новацією якої стало висування ідеї євроатлантичної інтеграції та вступу України до НАТО як стратегічної мети діяльності політичної сили [37; 38].

На сьогодні в юридичній площині СПУ перебуває у стані глибокої невизначеності. На публічному тлі протягом листопада 2017 – лютого 2018 р. СПУ С. Капліна провела низку протестних акцій у Києві під гаслами встановлення мінімальної пенсії у розмірі 5000 грн., а заробітної плати – 10000 грн., однак політичні оглядачі та ЗМІ звернули увагу, що час проведення цих акцій збігається із протестними акціями прибічників М. Саакашвілі щодо імпічменту Президента П. Порошенка, що дає підстави вважати ці виступи спробою роздрібнити опозиційні заходи та відволікти виборців від проблеми загальної політичної кризи в Україні. Відтак, ситуація із наявністю двох (чи вже трьох?) керівних центрів СПУ, незрозумілості та юридичної невизначеності статусу партії залишається актуальною й досі.

Окрім того, загрозою для існування Соціалістичної партії України можуть стати зміни до законодавства про діяльність політичних партій, які передбачають примусове звернення до суду Міністерства юстиції України з вимогою ліквідувати реєстрацію політичної сили у разі, якщо політична партія не подала більше трьох разів звіт про доходи, видатки та зобов'язання фінансового характеру до Національного агентства з питань запобігання корупції.

Аналіз діяльності Соціалістичної партії України протягом останніх п'яти років, внутрішньопартійні протистояння, юридична провокація з реєстрацією відомостей про керівні органи партії, зміна законодавства дозволяють зробити наступні висновки:

1. Партія проходить етап всеосяжної політичної, ідеологічної та організаційної кризи. Навіть сприятливі для лівоцентристських політсил соціально-економічні умови всередині України не призвели до активізації

діяльності СПУ. Одним з чинників, які до цього призвели, є помітне зовнішнє втручання в партійне життя, що спровокувало кризу управління та паралізувало діяльність організаційної структури.

2. Керівники конфліктуючих частин СПУ не налаштовані на розвиток партії, а сприймають її як знаряддя політичної боротьби, що має не тільки політичне підґрунтя, а й, можливо, фінансове. Часта зміна керівництва обох частин партії – яскрава ознака такого підходу. Сьогодні можна констатувати, що старіша з лівих політичних сил України фактично навмисно перетворюється на маргінальну та керовану структуру, що може бути використана для політичних провокацій та зведення політичних рахунків.

3. Загалом, ситуація навколо СПУ дискредитує як конкретну та знану політичну силу, так і ілюструє загальний стан лівоцентристських політичних сил в Україні. Дії, як частини СПУ на чолі із М. Садовим, так й особливо частини під проводом П. Устенка, протягом 2014–2018 рр. носять заздалегідь провокаційний та показовий характер. Поява на чолі однієї із частин СПУ І. Киви дає всі підстави стверджувати про свідому спробу дискредитації усього лівоцентристського руху в Україні появою в ньому політичної фігури із скандальним та далеким від відповідних політичних ідей бек-граундом. Всі ці події у комплексі свідчать про глибокий занепад лівоцентристського руху в Україні та перехід СПУ, як його найбільшої представниці, до існування в умовах, близьких до повної деградації та розпаду.

Список використаних джерел

1. Відомості про підрахунок голосів виборців в межах України. – URL: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2007/w6p001> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)
2. Відомості про підрахунок голосів виборців по загальнодержавному багатомандатному виборчому округу. – URL: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2014/wp300?PT001F01=910> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)
3. Суд заборонив діяльність КПУ. – URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2015/12/17/7092775/> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)
4. Результати голосування по Україні. – URL: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vp2010/WP0011> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)
5. Відомості про підрахунок голосів виборців по загальнодержавному багатомандатному виборчому округу. – URL: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2012/wp300?PT001F01=900> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)
6. Рудень Д. М. Лівий рух в політичній системі сучасної України: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02. – Миколаїв, 2017. – 20 с.
7. Рудень Д. М. Лівий рух України як об'єкт політологічного аналізу: класичний і сучасний дискурси // Наукові праці: науково-методичний журнал. Вип. 248. Т.260. Політологія. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. – С.111–116.
8. Рудень Д. М. Перспективна модель оновлення і відродження лівого руху в Україні в умовах олігархії та деідеологізації суспільства // Молодий вчений. – 2016. – №8. – С.444–449.
9. Ольга Богомолец: Силою і патріотизмом ми Росію не переможемо, перемагати треба в економічній площині. – URL: <https://www.obozrevatel.com/interview/24608-olga-bogomolets-moe-zhittya-prolitae-u-postijnij-borotbi-z-derzhavoyu-banditom-ale-viryu-scho-derzhavu-servis-mi-zbuduemo.htm> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)
10. Політрада СПУ підтримала ініціативу громадськості щодо проведення Всеукраїнського референдуму «За народну Конституцію» та готується до з'їзду. – URL: <http://www.spu.in.ua/uk/news/4/14965> (Дата звернення: 21.12.2017 р.)
11. Попытка рейдерского захвата СПУ со стороны Рудковського провалилась, – Петр Устенко. – URL: <http://www.spu.in.ua/uk/news/2/14979> (Дата звернення: 21.12.2017 р.)

12. Відомості про підрахунок голосів виборців в одномандатному виборчому окрузі. – URL: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2014/WP040?PT001F01=910&pf7331=210> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

13. Відомості про підрахунок голосів виборців в одномандатному виборчому окрузі. – URL: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2014/WP040?PT001F01=910&pf7331=208> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

14. З'їзд СПУ обрав нове керівництво партії. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/8-8> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

15. Політрада СПУ: курс – на місцеві вибори. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/13-13> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

16. З'їзд СПУ ухвалив рішення про участь у виборах. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/16-16> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

17. Хто й чому блокує участь Соціалістичної партії України в місцевих виборах 2015 року? – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/15-15> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

18. Заява щодо прийняття участі СПУ у місцевих виборах 2015 року. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/18-18> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

19. Звернення Голови СПУ. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/19-19> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

20. Лист Міністру юстиції України. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/20-20> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

21. Ми захистимо свою партію! Реакція не пройде! – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/43-43> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

22. Кінцева мета мін'юстівських ігрищ – заборона СПУ? – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/147-147> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

23. Вищий адміністративний суд України відхилив незаконні посягання П. І. Устенка діяти від імені СПУ. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/281-281> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

24. Розпорядження Голови СПУ Устенка П. І. – URL: <http://www.spu.in.ua/uk/news/2/14984> (Дата звернення: 21.12.2017 р.)

25. РІШЕННЯ №49 Політвиконкому Соціалістичної партії України. ПОСТАНОВА №75 ПРОЦЕДУРА ПЕРЕРЕСТРАЦІЇ ЧЛЕНІВ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ УКРАЇНИ. – URL: <http://www.spu.in.ua/uk/news/2/14985> (Дата звернення: 21.12.2017 р.)

26. Відбувся XXI з'їзд СПУ. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/283-283> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

27. 18/03/17 у Києві пройшов з'їзд Соціалістичної Партії України. – URL: <http://www.spu.in.ua/uk/news/2/14995> (Дата звернення: 21.12.2017 р.)

28. Ми зберегли нашу СПУ. Настав час роботи з відновлення її авторитету в суспільстві. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/335-335> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

29. 8-го липня відбулася друга частина з'їзду Соціалістичної партії України. – URL: <http://www.spu.in.ua/uk/news/1/15025> (Дата звернення: 21.12.2017 р.)

30. Рішення Міністерства Юстиції України від 19.07.2017. – URL: <http://www.spu.in.ua/uk/news/1/15027> (Дата звернення: 21.12.2017 р.)

31. Вимагаємо припинити рейдерське захоплення Соціалістичної партії України! – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/339-339> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

32. Сергея Каплина обрали головою Соцпартії України і вивдвинули в Президенти от левых. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/374-374> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

33. Ківу виключили з «очолованої ним» Соцпартії. – URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2018/01/27/7169768/> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

34. Ківу виключили з лав СПУ та позбавили статусу голови цієї політсили. – URL: <https://www.unian.ua/politics/2368970-kivu-viklyuchili-z-lav-spu-ta-pozbavili-statusu-golovi-tsiejji-politsili.html> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

35. ЛІВІ ОБ'ЄДНУЮТЬСЯ: ДО ЄВРОСОЦІАЛІСТИЧНОГО БЛОКУ ПРИЄДНАЛИСЯ ЗЕЛЕНІ ТА РОБІТНИЧА ПАРТІЯ. – URL: <http://www.sdpkaplin.org.ua/ua/news/special/item/livi-ob'ednuyutsya-do-evrosocialistichnogo-bloku-priyednalsya-zeleni-ta-robitnicha-partiya.html> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

36. Социалистическая партия Украины провела второй этап очередного съезда 4 февраля в Киеве. – URL: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=958463090978508&id=100004444778679&pnref=story (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

37. Курс на Європу. Соцпартія почала реформу лівого руху в Україні. – URL: <http://socpartia.com/news/192.html> (Дата звернення: 26.03.2018 р.)

38. Курс на Захід. Соцпартія затвердила оновлену програму. – URL: <http://socpartia.com/news/190.html> (Дата звернення: 26.03.2018 р.)

References

1. Vidomosti pro pidrahunok golosiv vyborciv v mezah Ukrainy. – URL: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2007/w6p001> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

2. Vidomosti pro pidrahunok golosiv vyborciv po zagal'no-derzhavnomu bagatomandatnomu vyborchomu okrugy. – URL: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2014/wp300?PT001F01=910> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

3. Sud zaboronyv dijat'nist' KPU. – URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2015/12/17/7092775/> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

4. Rezul'taty golosuvannja po Ukraini. – URL: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vp2010/WP0011> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

5. Vidomosti pro pidrahunok golosiv vyborciv po zagal'no-derzhavnomu bagatomandatnomu vyborchomu okrugy. – URL: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2012/wp300?PT001F01=900> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

6. Ruden' D. M. Livyj ruh v politychnij systemi suchasno' Ukrainy: avtoref. dys. ... kand. polit. nauk: 23.00.02. – Mykolai'v, 2017. – 20 s.

7. Ruden' D. M. Livyj ruh Ukrainy jak ob'jekt politologichnogo analizu: klasychnyj i suchasnyj dyskursy // Naukovi pracj: naukovometodychnyj zhurnal. Vyp.248. T.260. Politologija. – Mykolai'v: Vydvo ChDU im. Petra Mogyly, 2015. – S.111–116.

8. Ruden' D. M. Perspektyvna model' onovlennja i vidrozhennja livogo ruhu v Ukraini v umovah oligarhii' ta deideologizacii' suspil'stva // Molodyj vchenyj. – 2016. – №8. – S.444–449.

9. Ol'ga Bogomolec': Syloju i patriotyzmom my Rosiju ne peremozhemo, peremagaty treba v ekonomichnij ploshhyni. – URL: <https://www.obozrevatel.com/interview/24608-olga-bogomolets-moe-zhittya-prolitae-u-postijnij-borotbi-z-derzhavoyu-banditom-ale-viryu-scho-derzhavu-servis-mi-zbuduemo.htm> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

10. Politrada SPU pidtrymala iniciatyvu gromads'kosti shhodo provedennja Vseukrai'ns'kogo referendumu «Za narodnu Konstytuciju» ta gotujet'sja do z'i'zdu. – URL: <http://www.spu.in.ua/uk/news/4/14965> (Дата звернення: 21.12.2017 р.)

11. Popytka rejderskogo zahvata SPU so storony Rud'kovskogo provalilas'. – Petr Ustenko. – URL: <http://www.spu.in.ua/uk/news/2/14979> (Дата звернення: 21.12.2017 р.)

12. Vidomosti pro pidrahunok golosiv vyborciv v odnomandatnomu vyborchomu okruzji. – URL: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2014/WP040?PT001F01=910&pf7331=210> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

13. Vidomosti pro pidrahunok golosiv vyborciv v odnomandatnomu vyborchomu okruzji. – URL: <http://www.cvk.gov.ua/pls/vnd2014/WP040?PT001F01=910&pf7331=208> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

14. Z'i'zd SPU obrav nove kerivnyctvo partii'. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/8-8> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

15. Politrada SPU: kurs – na miscevi vybory. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/13-13> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

16. Z'i'zd SPU uhvalyv rishennja pro uchast' u vyborah. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/16-16> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

17. Hto j chomu blokuje uchast' Socialistychnoi' partii' Ukrainy v miscevyh vyborah 2015 roku? – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/15-15> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

18. Zajava shhodo pryjnjattja uchasti SPU u miscevyh vyborah 2015 roku. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/18-18> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

19. Zvernennja Golovy SPU. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/19-19> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

20. Lyst Ministru justycii' Ukrainy. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/20-20> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

21. My zahystymo svoju partiju! Reakcija ne projde! – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/43-43> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

22. Kinceva meta min'justivs'kyh igryshh – zaborona SPU? – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/147-147> (Дата звернення: 1.03.2018 р.)

23. Vyshhyj administratyvnyj sud Ukraïny vidhylyv nezakonni posjagannja P. I. Ustenka dijaty vid imeni SPU. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/281> (Data zvernennja: 1.03.2018 r.)

24. Rozporjadzhennja Golovy SPU Ustenka P. I. – URL: <http://www.spu.in.ua/uk/news/2/14984> (Data zvernennja: 21.12.2017 r.)

25. RISHENNJa №49 Polityvykonkomu Socialistychnoi' partii' Ukraïny. POSTANOVA №75 PROCEDURA PEREREJESTRACII' CHLENIV SOCIALISTYCHNOI' PARTII' UKRAI'NY. – URL: <http://www.spu.in.ua/uk/news/2/14985> (Data zvernennja: 21.12.2017 r.)

26. Vidbuvsja XXI z'i'zd SPU. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/283> (Data zvernennja: 1.03.2018 r.)

27. 18/03/17 u Kyjevi projshov z'i'zd Socialistychnoi' Partii' Ukraïny. – URL: <http://www.spu.in.ua/uk/news/2/14995> (Data zvernennja: 21.12.2017 r.)

28. My zberegly nashu SPU. Nastav chas roboty z vidnovlennja i'i' avtorytetu v suspil'stvi. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/335>–335 (Data zvernennja: 1.03.2018 r.)

29. 8–go lypnja vidbulasja druga chastyna z'i'zdu Socialistychnoi' partii' Ukraïny. – URL: <http://www.spu.in.ua/uk/news/1/15025> (Data zvernennja: 21.12.2017 r.)

30. Rishennja Ministerstva Justycii' Ukraïny vid 19.07.2017. – URL: <http://www.spu.in.ua/uk/news/1/15027> (Data zvernennja: 21.12.2017 r.)

31. Vymagajemo pryprynty rejders'ke zahoplennja Socialistychnoi' partii' Ukraïny! – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/339>–339 (Data zvernennja: 1.03.2018 r.)

32. Sergeja Kaplina izbrali predsedatelem Socpartii Ukrainy i vydvynuli v Prezidenty ot levyh. – URL: <http://socparty.com.ua/index.php/press/news/374>–374 (Data zvernennja: 1.03.2018 r.)

33. Kyvu vykljuchyly z «ocholjuvanoj' nym» Socpartii'. – URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2018/01/27/7169768/> (Data zvernennja: 1.03.2018 r.)

34. Kivu vykljuchyly z lav SPU ta pozbavyly statusu golovy cijej' politysy. – URL: <https://www.unian.ua/politics/2368970-kivu-viklyuchili-z-lav-spu-ta-pozbavili-statusu-golovi-tsieji-politsili.html> (Data zvernennja: 1.03.2018 r.)

35. LIVI OB'JE DNUJU T'SJA: DO JE VRO SOCIALISTYCHNOGO BLOKU PRYJE DNALYSJA ZELENII TA ROBITNYCHA PARTIJA. – URL: <http://www.sdpkaplin.org.ua/ua/news/special/item/livi-ob-jednujut-sja-do-jevrosocialistychnogo-bloku-pryjednalysja-zeleni-ta-robitnycha-partija.html> (Data zvernennja: 1.03.2018 r.)

36. Socialisticheskaja partija Ukrainy provela vtoroj jetap ocherednogo s#ezda 4 fevralja v Kieve. – URL: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=958463090978508&id=100004444778679&pnref=story (Data zvernennja: 1.03.2018 r.)

37. Kurs na Jevropu. Socpartija pochlala reformu livogo ruhu v Ukraïni. – URL: <http://socpartia.com/news/192.html> (Data zvernennja: 26.03.2018 r.)

38. Kurs na Zahid. Socpartija zatverdyla onovlenu programu. – URL: <http://socpartia.com/news/190.html> (Data zvernennja: 26.03.2018 r.)

Ruden D. M., candidate of political sciences, assistant professor of the department of history and political sciences of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine (Ukraine, Kyiv), den.ruden@gmail.com

Sevastyanov A. V., candidate of historical sciences, assistant professor of the department of history and political sciences of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine (Ukraine, Kyiv), spu.crimea@gmail.com

Socialist party of Ukraine in the system of Ukraine between 2014 through 2018: from the conflict of leadership to the threat of organizational degradation

The article analyses the activity of Socialist Party of Ukraine (SPU) between 2014 through 2018. The author has found out that the crisis of domestic policy deepened in SPU. This crisis had been caused by legal collisions and confrontations of powerful groups when influencing a party core group. Moreover, Socialist Party of Ukraine lost artificially its right to participate in elections. Though, despite the existing crisis, SPU remains one of the active participants of the movement to unite left and center-left parties. The threat of this party liquidation is the failure to submit property, profit and expenses reports and the party's financial obligations.

Keywords: Socialist Party of Ukraine, left movement of Ukraine, political leadership.

* * *

УДК 327.82:316.77

Слободяник О. Г.,
аспірантка кафедри міжнародної інформації,
Київський національний університет ім. Тараса
Шевченка, Інститут міжнародних відносин
(Україна, Київ), egretuhova@gmail.com

Науковий дискурс зовнішньополітичних комунікацій в міжнародних відносинах

Розглядаються основні загальнотеоретичні концепції зовнішньополітичних комунікацій у міжнародних відносинах, аналізуються чинники розвитку комунікативних технологій в умовах поглиблення глобальних інтеграційних процесів, з'ясовуються методологічні підходи до сучасного контенту зовнішньополітичних комунікацій міжнародних акторів.

Ключові слова: науковий дискурс, глобальні процеси, міжнародні відносини, комунікативні теорії, зовнішньополітичні комунікації, міжнародні актори.

Актуальність дослідження зовнішньополітичних комунікацій в міжнародних відносинах зумовлюється модернізацією міжнародних відносин загалом і впровадженням інноваційного інструментарію у здійснення зовнішньої політики. У сучасному науковому дискурсі наразі представлено дискусійні підходи до концептуального забезпечення зовнішньополітичних комунікацій провідних міжнародних акторів, що охоплюють як сучасну методологію щодо трансформації структури зовнішньої політики, так і практику використання комунікативних технологій у міжнародній взаємодії. Зовнішньополітична комунікація в умовах бифуркації сучасної системи міжнародних відносин виступає чинником зміни традиційних підходів до міжнародної взаємодії у глобальному середовищі, зумовлює новачі у процесах управління світовими політичними процесами, зростання ролі зовнішньополітичних комунікацій в міжнародних відносинах.

Наукова тема щодо концептуальних засад зовнішньополітичних комунікацій в міжнародних відносинах знайшла відображення у теоретичних і методологічних дослідженнях зарубіжних та вітчизняних дослідників. Зокрема, аналіз трансформації міжнародного співробітництва з урахуванням категорій зовнішньополітичних комунікацій представлено у працях М. Аллейна, З. Бжезинського, І. Валерстайна, Р. Гілпіна, Е. Гільбоа, В. Девісона, К. Дойча, Дж. Каарбо, Р. Кокса, Дж. Магоні, Г. Моргентау, Дж. Ная, Дж. Розенау, К. Уолца, В. Хадсона, К. Халлахана та інших фахівців, які поглиблюють теорії міжнародних систем, що орієнтують міжнародне співтовариство на розширення можливостей міжнародного співробітництва, теорії міжнародного порядку, що розглядають конфігурацію зв'язків і відносин між політичними акторами, теорії комунікації і комунікативістики, що передбачають зміну інформаційно-комунікаційної взаємодії у глобальному середовищі, та виділення фахівцями таких напрямів аналізу зовнішньополітичних комунікацій, як прогностичне моделювання міжнародної взаємодії на основі інноваційних технологій, подвійна природа та вплив міжнародної комунікації на увесь спектр міжнародних відносин, інформаційно-комунікативне забезпечення діяльності міжнародних акторів тощо [1–12].

У вітчизняних дослідженнях, зокрема О. Брусилівської, С. Даниленка, О. Зернецької, Є. Камінського,